

Statistik om folketingsvalgene, 1901- 2022

Dokumentation

Folketingets vedtagelse af grundlovsændringen den 5. juni 1915. Foto: [Nationalmuseet](#)

Versionshistorik

Dato		Version	Opdateret indhold
27/01/2023		1.0	- Datasæt oprettet

Indholdsfortegnelse

Versionshistorik	1
1. Opbygning og indhold	3
1.1 Bemærkninger til valgdataen	3
1.1a 1915-valget	3
1.2 Struktur	3
2. År med flere valg	5
3. Forkortelser	5
4. Partier og parti-ID'er	6
5. Navneskift	7
6. Kilde	8
7. Kontakt	8
8. Brug af datasæt	8

1. Opbygning og indhold

Datasættet indeholder resultaterne for opstillingsberettigede partier ved folketingsvalgene i perioden 1901-2022.

Data henviser kun til valgets udfald og ikke efterfølgende forløb. Ændringer som mandatfrafald (løsgængere), skiftende partiledere og regeringsdannelse mellem valg er ikke medtaget.

Fx vandt Venstrereformpartiet statsministerposten i 1909, men de tabte magten til Radikale Venstre få måneder efter grundet et mistillidsvotum. I 1977 valgte Socialdemokratiet at lave en ny regering over midten med Venstre et år efter valget. Og kun et år efter valget i 1981 trak den socialdemokratiske regering til fordel for en firkløverregering (K-V-CD-KF).

1.1 Bemærkninger til valgdatabasen

En række bemærkninger må knyttes til det statistiske materiale:

- I første halvdel af perioden blev stemmelisterne ført mangelfuldt i nogle valgkredse. Derfor er der en vis usikkerhed om stemmernes præcise antal og fordeling, men usikkerheden er dog ikke så stor, at der rykkes ved det overordnede billede.
- Frem til 1920-valgloven blev kandidaten i en kreds, hvor kun én kandidat var opstillet, kåret som kredsens folketingsmandat uden valg (kåningsvalg), medmindre mindst 50 personer i kredsen krævede, at der blev holdt en afstemning for eller imod pågældende kandidat. Hvis en afstemning resulterede i et flertal imod kandidaten, kunne en ny kandidat melde sig frem til klokken 8 den efterfølgende morgen, hvorefter et nyt valg skulle afholdes. Meldte ingen sig, blev den oprindelige kandidat valgt uden yderligere afstemning. Redaktionen på danmarkshistorien.dk har valgt at tælle stemmer for en kandidat med i kandidatens partis samlede stemmetal, mens stemmer imod er angivet i en selvstændig '**Nej-stemme**'-rubrik. Denne valg måde resulterede generelt i en lavere valgdeltagelse; dels fordi der i kredse med kåningsvalg ikke blev afgivet nogen stemmer, dels da der generelt var lav deltagelse i ja/nej-afstemningerne.
- Færøerne var i hele perioden repræsenteret i Folketinget med et mandat. Resultater ved de færøske folketingsvalg er ikke medtaget i tallene.

1.1a 1915-valget

Grundet 1. verdenskrig og grundlovsrevisionen ønskede mange et fredsvalg, hvorfor det blev aftalt partierne imellem, at der ikke skulle føres valgkamp. Resultatet blev, at der kun ganske få steder fandt reelle kampvalg sted – derfra det lave antal stemmer. Ingen partier hverken vandt eller tabte mandater ved valget, selvom stemmeprocenterne ændrede sig.

1.2 Struktur

Følgende tabel forklarer de enkelte kolonner, herunder til- og fravalg.

KOLONNE	INDHOLD
PARTI	Partiets navn. I de fleste tilfælde er partiernes officielle navne i en eller anden grad forkortet. Fx er Venstre – Danmarks liberale parti konsekvent forkortet til Venstre og Danmarks Retsforbund forkortet til Retsforbundet.

	Enkelte af partiernes officielle navne fremgår i visse tabeller, hvor det er kontekstmæssigt fyldestgørende. Dette gælder fx Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg og Partiet Klaus Riskær Pedersen. Til- og fravalg er udelukkende et skøn fra danmarkshistorien.dk i forhold til, hvad der formidler historien bedst muligt. Se mere under afsnittet "Navneskift"
FORKORTELTSE	Unik forkortelse skabt af danmarkshistorien.dk. Se mere under afsnittet "Forkortelser".
ID	Unik numerisk ID skabt af danmarkshistorien.dk. Se mere under afsnittet "Partier og parti-ID'er".
FARVE	Partifarver (angivet som en sekscifret hex-kode) skabt og anvendt af danmarkshistorien.dk.
VALG	Dagen for folketingsvalgets afholdelse.
STEMMETAL	Antallet af gyldige stemmer på det enkelte parti ved folketingsvalget.
PCT. AF STEMME	Procentfordelingen af gyldige stemmer ved folketingsvalget.
MANDATER	Antallet af mandater det enkelte parti tildeles efter valget.
MANDATPROCENT	Procentfordelingen af mandater efter folketingsvalget.
REGERINGSPARTI	Angiver hvorvidt et parti blev en del af regeringen efter valget. - "SAND" indebærer, at de gik med i regering. - "FALSK" indebærer, at de ikke gik med i regering. Feltet inkluderer ikke ministre for Island, Grønland og Færøerne, da disse ofte stod uden for partierne.
STATSMINISTERPARTI	Angiver hvorvidt et parti bestred statsministerposten efter regeringsdannelsen. - "SAND" indebærer, at partiet bestred posten efter valget. - "FALSK" indebærer, at partiet ikke bestred posten efter valget.
PARTILEDER	Det enkelte partis frontfigur i valgsammenhæng. "Partileder" gælder også en formand, der har funktion af partiets leder, fx i Socialdemokratiet og Venstre. Partier som Radikale Venstre har både en landsformand og en politisk leder, og det er således her, at det er den politiske leder, der bliver oplyst i tabellen, da den politiske leder er formand for folketingsgruppen og deraf har betydning for folketingsvalgsresultaterne. Er flere partiledere angivet, vil de være separeret af et komma. Fx står der under Det moderate Venstre i 1901 "Klaus Berntsen, Niels Neergaard".

NOTE	Kommentarer til valget eller enkelte partier. Noterne er udarbejdet af danmarkshistorien.dk. Noterne er ofte ikke fyldestgørende for at forklare hele valgsituationen, og der opfordres derfor til at læse danmarkshistorien.dk's artikler om folketingsvalgene, hvis du har nogle spørgsmål.
------	---

2. År med flere valg

Bemærk at der i 1920 og 1953 forekom flere valg i løbet af året.

Følgende valg er omfattede af denne ændring:

- 26. april 1920
- 6. juli 1920
- 21. september 1920
- 21. april 1953
- 22. september 1953

De hyppige valg i 1920 var forårsaget af påskekrisen og genforeningen, mens valgene i 1953 forårsaget af en grundlovsrevision der bla. afskaffede landstinget.

3. Forkortelser

I kolonnen "Forkortelse" findes forkortelser for alle opstillingsberettigede partier. Med enkelte undtagelser vil forkortelsen være en unik sammensætning af mellem 1-3 bogstaver.

Forkortelserne er sammensat og anvendt af danmarkshistorien.dk, ikke af partierne selv.

Vi har valgt at anvende forkortelser for at gøre det mere brugervenligt. I Folketinget skelner man mellem partigruppebogstaver og listebogstaverne, hvor sidstnævnte anvendes i valghandlingen. Vores forkortelser læner sig op ad partigruppebogstaverne, idet listebogstaverne kan forekomme mindre intuitive – det er nemmere at forbinde Nye Borgerlige med 'NB' end 'D', som er partiets listebogstav.

Kun enkelte partier har forkortelser over 3 bogstaver:

VALG	FORKORTEELSE	BEGRUNDELSE
DANMARKS NATIONALSOCIALISTISKE PARTI	DNSAP	Hyppigt brugt forkortelse.
HØJRE OG DE FRIKONSERVATIVE	H & FK	Kunstig sammensætning af to selvstændige partier. Sammensætningen stammer fra det originale kildemateriale, og det har derfor ikke været muligt at adskille partierne.

TYSK MINDRETAL	Tysk	Det tyske mindretals repræsentant ved de pågældende valg var opstillet uden for partierne. Forkortelsen stammer fra det originale kildemateriale.
UDEN FOR PARTIERNE	Uden	Ikke et parti.

4. Partier og parti-ID'er

Liste over partier og deres tilegnede ID i alfabetisk rækkefølge.

Hvert parti har fået tildelt et unikt ID, hvilket gør det nemmere at arbejde med dataen.

Som udgangspunkt er ID'erne fordelt kronologisk, således at de senest etablerede partier har de højeste tal.

Der er dog ikke skelnet til datoer, men valgafholdelser. Det vil sige, at selvom Frie Grønne blev stiftet før Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg, optræder de begge først til valget i 2022 og er dermed i samme 'pulje'. På den måde er ID'et ikke helt kronologisk korrekt, men i stedet tilegnet i forhold til valgperioden.

De første ID-numre falder uden for denne kategorisering. Som udgangspunkt blev Højre stiftet først og burde derfor have ID-nummer 1, men grundet et grafisk valg gav det bedre mening at have Socialdemokratiet som det første parti i graferne. På den måde passer ID-numrene til Socialdemokratiet, Højre, Venstre og Det Radikale Venstre ikke ind den kronologiske metode.

Desuden er "Uden for partierne" sat som det næstsidste ID (99) og "Nej-stemmer" er sat som det sidste ID (100).

PARTINAVN	PARTI-ID	PARTINAVN	PARTI-ID
ALTERNATIVET	44	KOMMUNISTISK ARBEJDERPARTI	33
BONDEPARTIET	21	KRISTENDEMOKRATERNE	29
CENTRUM	12	LANDMANDSPARTIET	16
CENTRUM-DEMOKRATERNE	30	LIBERAL ALLIANCE	43
DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI	13	LIBERALT CENTRUM	27
DANMARKS NATIONALSOCIALISTISKE ARBEJDERPARTI	19	MARXISTISK-LENINISTISK PARTI	35
DANMARKS VENSTRESOCIALISTISKE PARTI	13	MINORITETSPARTIET	42
DANMARKSDEMOKRATERNE	49	MODERATERNE	48
DANSK FOLKEPARTI	41	NATIONALT SAMVIRKE	22
DANSK SAMLING	23	NEJ-STEMMER	100
DE GRØNNE	37	NY ALLIANCE	43
DE UAFHÆNGIGE	24	NYE BORGERLIGE	47

DEMOKRATISK FORNYELSE	40	PARTIET KLAUS RISKÆR PEDERSEN	45
DET FRIE FOLKEPARTI	21	PENSIONIST PARTIET	32
DET FRIE SOCIALDEMOKRATI	14	RETSFORBUNDET	17
DET KONSERVATIVE FOLKEPARTI	3	SAMFUNDSPARTIET	20
DET MODERATE VENSTRE	5	SELVSTYREPARTIET	18
DET NYE HØJRE	7	SLESVIGSKE PARTI	15
DET RADIKALE VENSTRE	4	SOCIALDEMOKRATIET	1
DET UAFHÆNGIGE SOCIALDEMOKRATI	8	SOCIALISTISK ARBEJDERPARTI	10
ENHEDSLISTEN	39	SOCIALISTISK FOLKEPARTI	25
ERHVERVSPARTIET	9	STRAM KURS	46
FREDSPOLITISK FOLKEPARTI	26	TYSK MINDRETAL	15
FREMSKRIDTSPARTIET	31	UDEN FOR PARTIERNE	99
FRIE GRØNNE	50	VENSTRE	2
FÆLLES KURS	36	VENSTREREFORMPARTIET	6
HUMANISTISK PARTI	38	VENSTRESOCIALISTERNE	28
HØJRE	3	VÆLGERFORENINGEN AF 1918	11
HØJRE OG DE FRIKONSERVATIVE	3		
INTERNATIONALEN – SOCIALITISK ARBEJDERPARTI	34		
KRISTELIGT FOLKEPARTI	29		

5. Navneskift

For at følge det samme parti, selvom de ændrer navn, kan man bruge deres unikke ID, som forklaret i ovenstående afsnit.

Her er kun tale om store gennemgående navneskift og således ikke, når Det Radikale Venstre bliver til Radikale Venstre eller Det Konservative Folkeparti bliver til Konservative.

Bemærk at der til tider forekom sammenslutninger af partier. Dette var f.eks. tilfældet da en række partier på den yderste venstrefløj – herunder DKP – valgte af gå sammen i etableringen af Enhedslisten. Sådanne sammenslutninger er ikke omfattede i nedstående navneskiftskema.

NYT PARTINAVN	GAMMELT PARTINAVN	FØRSTE VALG MED ÆNDRING
HØJRE OG DE FRIKONSERVATIVE	HØJRE	1903
HØJRE	HØJRE OG DE FRIKONSERVATIVE	1913
DET KONSERVATIVE FOLKPARTI	HØJRE	1918
DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI	DANMARKS VENSTRESOCIALISTSKE PARTI	1924

BONDEPARTIET	DET FRIE FOLKEPARTI	1939
SLESVIGSK PARTI	TYSK MINDRETAL	1957
KRISTENDEMOKRATERNE	KRISTELIGT FOLKEPARTI	2005
LIBERAL ALLIANCE	NY ALLIANCE	2011

6. Kilde

Det statistiske materiale stammer oprindeligt fra Danmarks Statistik, hvortil uddybende information om fx partier, valgsystemer og spærregrænser er tilføjet af danmarkshistorien.dk. Disse oplysninger kan ses i de givne artikler om de enkelte folketingsvalg på vores hjemmeside. Kilder hertil har blandt andet været Folketingets Oplysning, forskere på Aarhus Universitet og diverse leksika.

Link til de enkelte valg kan findes i temaerne [Folketingsvalg, 1901-1939](#) og [Folketingsvalg, siden 1939](#). Temaerne er inddelt i følgende perioder:

- [Systemskiftet og dets konsolidering 1901-1913](#)
- [Verdenskrigen og Påskekrisen 1915-1920](#)
- [Krisepolitik og forligskultur 1924-1939](#)
- [Besættelse og befrielse 1939-1950](#)
- [Socialdemokraternes tid 1953-1968](#)
- [Mellemspil 1968-1973](#)
- [Krisetider 1973-1982](#)
- [Schlüter-tiden 1982-1993](#)
- [Nyrup-tiden 1993-2001](#)
- [Regeringer efter 2001](#)

7. Kontakt

Skulle du have nogle spørgsmål til materialet, som dette dokument ikke kan besvare, kan du skrive til os på danmarkshistorien@cas.au.dk. Dette gælder også, hvis der skulle findes fejl eller mangler. Vi vil svare dig hurtigst muligt.

8. Brug af datasæt

I henhold til [Open Data Commons Open Database License \(ODbL\)](#) er alle velkommen til at:

- Kopiere, dele og gøre brug af datasættet.
- Bruge datasættet til at skabe nye værker.
- Ændre, transformere og viderebygge på datasættet.

Så længe du:

- Henviser til det originale datasæt skabt af danmarkshistorien.dk